

Poslední aktualizace: 29. 7. 2025

Dostupnost: webové stránky ÚÚR – www.uur.cz – Publikáční činnost / Aktualizované příručky

C FUNČNÍ SLOŽKY – Úvod

Územní rozvoj je nutno chápat jako složitý komplex interakcí hmotné struktury, přírodních i civilizačních hodnot a všech činností v území, včetně vyhodnocení veškerých ekonomických, sociálních, ekologických i kulturních souvislostí, které tyto činnosti obsahují.

Urbanistická struktura zahrnuje nejen hmotnou strukturu, ale i strukturu funkčních složek, do nichž se promítají nároky, potřeby a veškeré činnosti obyvatel. Soustava funkčních složek zahrnuje zejména funkce: výrobu a skladování, zemědělské a lesní hospodářství, bydlení, občanské vybavení, zeleň, rekreaci, dopravní infrastrukturu, technickou infrastrukturu a vodní hospodářství.

Kvalita a vyváženost funkčních složek v území a jejich vzájemné vazby jsou zásadními faktory udržitelného rozvoje území, neboť výrazně působí jak na ekonomickou a sociální strukturu obyvatel, tak i na životní prostředí (podrobně viz kapitola A).

Princip udržitelného rozvoje území musí mít vhodné nástroje (ekonomické, legislativní), které je nutno využít pro usměrňování potřeb, nároků a rozvoje funkčních složek do podoby vhodné pro rozvoj území, do přijatelných či optimálních rozměrů ve smyslu sociálním, ekonomickém, prostorovém, estetickém a ve smyslu vlivu na životní prostředí, to vše při zachování hodnot území.

Stavební zákon č. 283/2021 Sb., v § 38 vymezuje cíl územního plánování a v § 39 úkoly územního plánování. Cílem je vytváření předpokladů pro výstavbu a udržitelný rozvoj území, a to soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území. V souladu s tímto cílem koordinují orgány územního plánování veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území.

Úkolem územního plánování v zájmu udržitelného rozvoje území bude vyhledat vhodný kompromis v uspořádání zastavěného území, zastavitelných ploch a nezastavěného území. Členění řešeného území na plochy s rozdílným způsobem využití, kterými se vyjadřují funkční složky v území, má význam především pro koncepce obsažené v územním plánu, zejména pro urbanistickou koncepci a koncepci uspořádání krajiny.

Snahou následujících podkapitol, věnovaných jednotlivým funkčním složkám, je přiblížit jejich charakter, současný stav a trendy vývoje a seznámit s principy řešení v územním plánování.